

In timp ce Holston urca spre moartea lui, copiii se jucau. Îi auzea țipând așa cum o fac numai când sunt fericiți. Pe când ei alergau deasupra, cu frenezie, cu pașii bubuindu-le în toate părțile, el nu se grăbea, își șerpuia drumul pe scara în spirală, buclă după buclă, călcând de fiecare dată metodic și apăsat, cu cizmele vechi răsunând pe treptele metalice.

Ca și cizmele tatălui său, treptele purtau urmele vremii. Vopseaua se ținea de ele în fărâme debile, mai ales la colțuri și în părțile de dedesubt, unde se afla în siguranță. Traficul de pe alte porțiuni ale scării ridica praful care tremura în nori mărunți. Holston simțea vibrațiile în balustrada uzată până la metalul strălucitor. Asta îl uimea întotdeauna: cum reușeau secolele de palme goale și de picioare târșăite să uzeze oțelul masiv. Câte o moleculă la fiecare atingere, așa își închipuia. Fiecare viață mistuia un strat, exact așa cum mistuia silozul acea viață.

Fiecare treaptă era ușor curbată de pașii mai multor generații, cu muchia rotunjită în jos, ca buza unui copil îmbufnat. În centru, aproape că nu se mai zărea nicio urmă a micilor romburi care ofereau cândva aderență. Absența nu li se putea deduce decât datorită modelului din părțile laterale, a măruntelor umflături piramidale care-și înălțau deasupra oțelului plat muchiile ondulate și pistruii de vopsea.

Holston ridica o cizmă veche către o treaptă veche, o apăsa în jos, apoi repeta aceleași mișcări. Se pierdea în ceea ce făcuseră nenumărați ani, în îndepărtarea de molecule și de vieți, straturi după straturi măcinate până la transformarea într-un praf fin. Și se gândea, nu pentru prima oară, că nici viețile, nici scara nu fuseseră menite pentru o asemenea existență. Colivia îngustă a acelei spirale lungi, care străbătea, ca un pai pus într-o sticlă, silozul îngropat, nu fusese construită pentru un asemenea abuz. Aidoma celei mai mari părți a căminului lor cilindric,

părea să fi fost făcută în alte scopuri, pentru a îndeplini funcții de mult uitate. Scara, folosită de ei drept arteră principală de circulație pentru mii de persoane ale căror deplasări repetate în sus și-n jos alcătuiau cicluri zilnice, părea, în viziunea lui Holston, mult mai potrivită pentru a fi întrebuințată exclusiv în cazuri de urgență și, probabil, numai de câteva zeci de oameni.

Trecu de un alt etaj – un sector în formă de plăcintă, plin cu dormitoare. În timp ce urca ultimele câteva niveluri, o ascensiune pe care n-avea s-o mai facă niciodată, zgomotele desfătării copilărești de deasupra se revărsau către el din ce în ce mai sonore. Era răsul tinereții, al sufletelor care încă nu se confruntaseră cu problema locului în care trăiau, care încă nu simțeau apăsarea pământului din toate părțile, care în mințile lor nu erau nicidecum îngropate, ci *vii*. Vii, și nu uzate, trimițându-și sunetele fericirii în picuri în josul treptelor, în triluri nepotrivite cu acțiunile lui Holston, cu hotărârea lui nezdruccinată de a merge *afară*.

Când se apropia de ultimul nivel, un glas tânăr se ridică deasupra celorlalte, și Holston își aduse aminte de copilul din siloz care fusese el însuși – de anii de școală și de jocuri. Pe atunci, cilindrul de oțel cu aer sufocant, cu etaje peste etaje de apartamente, ateliere, grădini hidropo-nice și camere de purificare pline cu țevi încâlcite i se părea un univers vast, o întindere imensă, pe care nimeni n-o putea explora niciodată în totalitate, un labirint în care el și prietenii lui se puteau rătăci pentru totdeauna.

Dar zilele de atunci se aflau la mai bine de treizeci de ani distanță. Copilăria lui Holston părea ceva petrecut cu două sau chiar trei vieți în urmă, ceva de care se bucurase altcineva. Nu el. El avea în urmă o întreagă viață de șerif, atârând greu, tăind legătura cu trecutul acela. Și, mai recent, intrase în a treia etapă a existenței sale – o viață secretă, dincolo de copilărie și de funcția de șerif. Erau ultimele straturi din el însuși, măcinate pentru a se preschimba în praf, trei ani petrecuți așteptând în tăcere ceva care n-avea să vină niciodată, cu fiecare zi mai lungă decât orice lună din vremurile lui mai fericite.

În vârful scării spiralate, mâna îi rămase fără balustradă. Bara curbată din oțel uzat se termina când scara se deschidea în cea mai mare încăpere din complexul care era silozul: cantina și barul de alături.

Șeriful și țipetele vesele se aflau acum la același etaj. Printre scaunele împrăștiate treceau în zigzag siluete strălucitoare, ca niște săgeți, jucându-se de-a prinselea. Câțiva adulți încercau să țină haosul sub control. Holston o văzu pe Donna adunând bucăți de cretă și creioane risipite pe dalele murdare. Soțul ei, Clarke, stătea în spatele unei mese pline de câni cu suc și de castroane cu prăjituri din mălai. Îi făcu lui Holston cu mâna din partea opusă a încăperii.

El nu se gândi să-i răspundă cu același gest, căci îi lipseau și energia, și dorința. Se uită, pe lângă adulți și pe lângă copiii prinși în joc, către imaginea neclară de dincolo de ei, proiectată pe peretele cantinei. Era cea mai amplă priveliște neîntreruptă a lumii lor ostile. O scenă matinală. Lumina palidă a zorilor se așternea peste dealuri fără viață, care nu se schimbaseră aproape deloc din anii copilăriei lui. Stăteau acolo, așa cum o făcuseră întotdeauna, în timp ce el se transformase din copilul care se juca de-a prinselea printre mesele cantinei în creatura secătuită din prezent. Și, dincolo de falnicele culmi unduitoare ale acelor dealuri, o ruină familială, vârful unei construcții care capta razele matinale în scânteieri anemice. În depărtare, sticla și oțelul din vremuri străvechi stăteau acolo unde, după cum se bănuia, oamenii trăiseră cândva la suprafața pământului.

Țâșnind dintr-un grup ca o cometă, un copil ricoșă de genunchii lui Holston. El se uită în jos și schiță o mișcare, vrând să-l atingă – era băiatul lui Susan –, dar, așa cum se întâmplă cu cometele, copilul plecase iarăși, atras cu strigăte înapoi, pe orbita celorlalți.

Gândul lui Holston se îndreptă brusc spre loteria la care câștigaseră el și Allison, în anul morții ei. Unul dintre copiii aceia – ar fi avut probabil doi ani și s-a fi ținut cu mers șovăitor după ceilalți – ar fi putut fi al lor. Visaseră, ca toți părinții, la dublul noroc reprezentat de gemeni. Și se străduiseră, firește. Noapte după noapte măreață, plină de eforturile de a onora biletul, cu alți părinți urându-le noroc și cu alți jinduitori ai câștigului la loterie rugându-se în tăcere să treacă un an fără roade.

Știind că anul acela era tot ce aveau la dispoziție, el și Allison invitară în viețile lor toate superstițiile, căutând orice ar fi putut să-i ajute. Trucuri precum usturoiul agățat deasupra patului – fiindcă se credea că sporește fertilitatea –, două monede de argint sub saltea – ca să aibă

gemeni –, o panglică roz în părul lui Allison, pete de vopsea albastră sub ochii lui Holston – toate ridicole, disperate și amuzante. Singurul lucru nebunesc ar fi fost să *nu* încerce totul, să lase netestate vreo ședință de spiritism sau vreo poveste, oricât de prostești ar fi părut.

Dar nu fusese să fie. Înainte de a se încheia anul, premiul loteriei trecuse la alt cuplu. Motivul nu fusese lipsa încercărilor, ci lipsa timpului. O neașteptată lipsă a *soției*.

Holston își desprinsese privirea de jocul copiilor și de imaginea neclară și se îndreptă spre biroul lui, aflat între cantină și sasul silozului. În timp ce parcurgea distanța rămasă, gândurile îi fugiră către lupta care se desfășurase cândva acolo, lupta unor stafii printre care fusese nevoit să umble zi de zi în ultimii trei ani. Și știa că, dacă se întorcea și privea imaginea vastă de pe perete, dacă se uita cu ochi mijiți dincolo de tot mai încheșatele lentile ale camerei de supraveghere și dincolo de funinginea din aer, dacă urmărea în susul dealului cuta întunecată, încrețitura care traversa duna noroioasă, mergând către orașul de dincolo de aceasta, putea să distingă silueta ei neclintită. Acolo, pe dealul acela, putea fi văzută soția lui. Zăcea ca un bolovan adormit, măcinată de aer și de toxine, cu brațele curbate sub cap.

Poate.

Chiar și înainte de a reîncepe încheșarea lentilelor, era dificil să vezi, să distingi imagini clare. În plus, nu te puteai încrede prea mult în cele văzute. De fapt, existau multe dubii. Așa că Holston prefera pur și simplu să nu se uite. Trecu pe lângă acel loc al luptei fantomatice a soției sale, pe lângă scena nebuniei ei subite, și intră în biroul lui.

— Ei, ia te uită cine s-a trezit devreme, spuse Marnes, zâmbind.

Ajutorul lui Holston închise sertarul metalic al unei cartoteci, făcându-i îmbinările antice să scoată un țipăt fără viață. Ridică o cană aburindă, apoi remarcă atitudinea solemnă a lui Holston.

— Te simți bine, șefule?

El dădu din cap, apoi arătă către suportul pentru chei din spatele biroului.

— Celula de detenție.

Zâmbetul ajutorului de șerif se pierdu într-o încruntare plină de nedumerire. Lăsă cana jos și se întoarse să ia cheia. În timp ce era cu spatele,

Holston frecă pentru ultima oară în palmă oțelul tăios și rece, apoi puse steaua pe birou. Marnes se răsuci și îi întinse cheia. Șeriful o luă.

— Trebuie să mă duc să iau mopul?

Marnes arată cu degetul mare către cantină. Când n-aveau pe nimeni încătușat, nu intrau în celulă decât pentru curățenie.

— Nu, răspunse Holston.

Întoarse capul în direcția celulei, făcându-i semn ajutorului său să-l urmeze.

Se răsuci apoi – scaunul biroului scârțâi când Marnes se ridică să i se alăture – și își încheie drumul. Cheia pătrunse cu ușurință în broască. Urmă pocnetul ascuțit al mecanismului interior al ușii, bine construit și bine întreținut. Cel mai scurt cu puțință scârțâit de balamale, un pas hotărât, o împingere și un zăngănit, iar chinul se sfârși.

— Șefule?

Holston îi întinse cheia printre gratii. Marnes își coborî privirea către ea, nesigur, dar palma i se întinse și o primi.

— Ce se-ntâmplă, șefule?

— Du-te și adu-l pe primar, răspunse Holston.

Lăsă să-i scape un oftat, acea răsuflare grea pe care și-o reținea de trei ani.

— Spune-i că vreau să merg afară.

I maginea vizibilă din camera de detenție nu era la fel de cețoasă precum cea din cantină, iar Holston își petrecu ultima zi în siloz întrebându-se care putea fi cauza. Poate camera de supraveghere din direcția aceea se afla într-o mai mică măsură în bătaia vântului toxic? Oare toți condamnații la moarte, care le curățau pe toate, se străduiau mai mult să păstreze nealterată priveliștea de care se bucuraseră în ultima lor zi? Sau efortul suplimentar era un dar pentru următorul curățitor, care, la rândul său, avea să-și petreacă ultima zi în aceeași celulă?

Holston prefera ultima explicație. Îl făcea să se gândească, nostalgic, la soția lui. Îi amintea de ce se afla el acolo – de cealaltă parte a gratiilor –, de ce își dorise asta.

În timp ce gândurile îi alunecau către Allison, se așeză să se uite, fix și îndelung, la lumea moartă lăsată în urmă de niște oameni din vremuri vechi. Nu era cea mai frumoasă imagine a peisajului din jurul silozului său îngropat, dar nici cea mai urâtă. În depărtare, dealurile domoale, unduitoare aveau o nuanță cafenie plăcută, culoarea cafelei în care puneai, cu exactitate, cantitatea potrivită de lapte de porc. Cenușii mat al cerului de deasupra lor era același ca în copilăria sa, ca în copilăria tatălui său, ca în copilăria bunicului. Singura caracteristică în mișcare a peisajului erau norii. Atârnav deasupra dealurilor, masivi și întunecați. Hoinăreau liberi, aidoma turmelor de animale din cărțile cu poze.

Imaginea lumii moarte umplea întregul perete al celulei, dar și toți ceilalți pereți de la nivelul superior al silozului, fiecare acoperit de o altă porțiune a pustiului cețos și din ce în ce mai neclar de dincolo de el. Începând din colțul de lângă patul lui de campanie, mica parte vizibilă pentru Holston se întindea către plafon, către peretele alăturat și în jos, către toaletă. Și, în ciuda încețoșării – ca și cum obiectivul ar fi fost

frecat cu ulei –, părea o scenă în care ai fi putut pătrunde, ieșind la plimbare, o gaură căscată ademenitor, poziționată în mod bizar perpendicular pe gratiile care interziceau părăsirea celulei.

Însă iluzia era convingătoare numai de la distanță. Aplecându-se ca să privească de aproape, Holston desluși pe imensul ecran o mână de pixeli morți. Ieșeau în evidență, cu desăvârșire albi, pe fundalul nuanțelor de cafeniu și cenușiu. Strălucind cu o intensitate feroce, fiecare pixel (Allison îi numise pixeli „blocați“) era ca o fereastră pătrată către o lume mai strălucitoare, o gaură de grosimea unui fir de păr omenesc care părea un gest de invitație într-o realitate mai bună. Acum, uitându-se cu atenție, văzu că erau cu zecile. Se întrebă dacă în siloz exista cineva care știa cum să rezolve problema lor, dacă se aflau în posesia uneltelor necesare pentru o sarcină atât de delicată. Erau morți pentru totdeauna, ca Allison? Până la urmă aveau să moară toți pixelii? Holston își imagină mai întâi o zi în care jumătate dintre ei aveau să fie complet albi, apoi o alta, peste mai multe generații, cu foarte puțini, doar vreo câteva zeci, încă rămași cenușii și cafenii, cu lumea basculată într-o nouă stare, cu oamenii din siloz imaginându-și exteriorul cuprins de foc, fiindcă aveau să ia singurii pixeli *adevărați* drept unii cu o funcționare defectuoasă.

Sau asta făceau, de fapt, Holston și contemporanii săi?

În spatele lui, cineva își dresе glasul. Se întoarse și o văzu pe Jahns, deținătoarea funcției de primar, de cealaltă parte a gratiilor, cu mâinile odihnindu-i-se pe salopetă, deasupra pântecului. Ea dădu din cap, arătând spre pat cu un gest plin de seriozitate.

— În nopțile când tu și ajutorul de șerif Marnes nu sunteți de serviciu și celula e goală, mă așez uneori acolo și mă bucur exact de privilegiu asta.

Holston se întoarse să studieze peisajul nămolos, lipsit de viață. Arăta pur și simplu deprimant în comparație cu scenele din cărțile pentru copii – singurele care supraviețuiseră revoltei. Cei mai mulți dintre oameni le puneau la îndoială culorile, așa cum se îndoiau că existaseră vreodată elefanți violeți și păsări roz, dar el simțea că erau mai adevărate decât imaginea pe care-o avea în fața ochilor. Așa cum li se întâmpla și altora, simțea ceva esențial și profund când se uita la paginile uzate, presărate cu verde și albastru. Și totuși, în comparație cu silozul

înăbușitor, spațiul de un cenușiu noroios de afară părea un soi de izbăvire, exact genul de aer liber pe care erau oamenii născuți să-l respire.

— Aici a părut întotdeauna mai clară, zise Jahns. Vorbesc despre imagine.

El rămase tăcut. Se uita la un nor ondulat care se desprinsese de ceilalți, pornind într-o altă direcție, la nuanțele de negru și cenușiu învolburate laolaltă.

— Trebuie s-alegi ce vrei să primești la cină, continuă primarul. E o tradiție...

— Nu e nevoie să-mi spui mie cum merg lucrurile astea, o întrerupse Holston. N-au trecut decât trei ani de când i-am servit lui Allison ultima masă, exact în locul ăsta.

Din obișnuință, își apropie mâinile, ca să-și răsucească inelul de metal de pe deget, uitând că îl lăsase, cu ore în urmă, pe măsuța de toaletă.

— Nu-mi vine să cred c-a trecut atât de mult, murmură Jahns, pentru ea însăși.

Holston se răsuci și o văzu privind cu ochi mijiți norii proiectați pe perete.

— Îi simți lipsa? o întrebă, cu venin în glas. Sau nu-ți place că mizeria s-a putut depune, nestânjenită, atât de mult timp?

Jahns îi întâlni pentru o clipă ochii, fulgerându-l cu privirea pe care și-o coborî apoi spre podea.

— Știi că nu vreau asta, pentru niciuna dintre imagini. Dar legile sunt legi...

— Nu e nimic condamabil, zise Holston, încercând să-și alunge furia. Cunosoc legile mai bine decât mulți alții. Mâna i se mișcă foarte puțin către locul de unde-i lipsea insigna, dispărută ca și inelul. La naiba, le-am impus în cea mai mare parte a vieții mele, chiar și după ce mi-am dat seama că sunt greșite.

Jahns își dresă glasul.

— Ei, n-o să te-ntreb de ce-ai luat hotărârea asta. O să presupun că, trăind în continuare aici, ai fi fost nefericit.

El îi întâlni privirea, îi zări pelicula pe ochi înainte de a apuca ea să clipească, îndepărtând-o. Jahns părea mai slabă decât de obicei, caraghioasă în salopeta ei largă. Ridurile de pe gât și cele care-i porneau din

colțurile ochilor erau mai adânci decât și le amintea. Mai întunecate. Și se gândi că răgușeala din voce era regret sincer, nu doar efectul vârstei și mai mult decât o consecință a rației ei de tutun.

Holston se văzu deodată prin ochii ei, văzu un bărbat înfrânt, așezat pe o banchetă uzată, cu pielea cenușie în strălucirea palidă a lumii moarte de dincolo, și imaginea îl ameți. Își simți capul învârtindu-se în vreme ce căuta ceva rezonabil de care să se încleșteze, ceva care să aibă sens. Întorsătura neplăcută pe care-o luase viața lui avea aparența unui vis. Tot ce se petrecuse în ultimii trei ani nu părea aievea. *Nimic* nu mai părea real.

Se întoarse iarăși către dealurile cafenii. Crezu că văzuse, cu coada ochiului, un alt pixel care murea, devenind de un alb desăvârșit. Se deschisese o altă fereastră minusculă, o altă imagine clară, străbătând iluzia de care începuse să se-ndoiască din ce în ce mai mult.

Ziua de mâine va fi salvarea mea, se gândi, cu sălbăticie, *chiar dac-o să mor acolo*.

— Am fost prea multă vreme primar, spuse Jahns.

Holston o privi din nou, îi văzu mâinile zbârcite strângând oțelul rece al gratiilor.

— Știi, înregistrările noastre nu merg până la începuturi. Nu trec de revolta de acum un secol și jumătate, dar, de atunci încoace, niciun primar n-a trimis la curățire mai mulți oameni decât mine.

— Îmi pare rău că te-mpovărez, zise el sec.

— Nu-mi face nicio plăcere. Asta-i tot ce vreau să spun. Absolut nicio plăcere.

Holston arătă cu un gest amplu către ecranul masiv.

— Dar o să fii prima care-o să privească mâine-seară un apus de soare clar, nu-i așa?

Nu-i plăcu cum sunase. Nu-l înfuriau nici moartea lui, nici viața, nici indiferent ce-avea să se-ntâmple după ziua următoare, dar resentimentul împotriva sorții lui Allison nu se dădea dus. La atât de mult timp după ce-și urmaseră cursul, continua să considere că evenimentele inevitabile din trecut ar fi putut fi împiedicate. „Mâine-o să vă placă tuturor priveliștea“, își zise.

— Ce spui tu nu e corect, ripostă Jahns. Legea e lege. Ai încălcat-o. Ai știut c-o încalci.

El își privi picioarele. Lăsară amândoi tăcerea să cadă între ei. O întrerupse, într-un târziu, Jahns.

— Încă n-ai amenințat că n-o s-o faci. Unii sunt neliniștiți, se tem că n-o să cureți senzorii, fiindcă nu zici că n-o s-o faci.

Holston râse.

— S-ar simți mai bine dacă aș spune că *nu* o să curăț senzorii?

Clătină din cap, uimit profund de o asemenea logică nebunească.

— Toată lumea care stă aici zice că n-o s-o facă, îi explică Jahns, dar o face. La asta am ajuns să ne așteptăm...

— Allison n-a amenințat niciodată că n-o va face, îi reaminti Holston, dar știa ce voia să spună.

El însuși fusese sigur că Allison n-avea să șteargă lentilele. Iar acum se gândi că înțelegea prin ce trecuse ea, stând pe aceeași banchetă. Aveai de luat în considerare lucruri mai importante decât simplul act al curățării. Majoritatea deținuților trimiși afară se agățau cu disperare de ceva, erau surprinși să se vadă în celula aceea, la numai câteva ore distanță de propria moarte. Spunând că n-aveau s-o facă, se gândeau la răzbunare. Era o încăpățănare instinctivă. Dar Allison fusese preocupată de lucruri mai importante, așa cum era el acum. Pentru ei nu conta dacă aveau sau nu să curețe lentilele; ajunseseră acolo fiindcă, de pe anumit nivel al nesăbuiței, acolo își doriseră să *fie*. Tot ce mai rămăsese era curiozitatea pe care le-o trezea totul. Minunea lumii exterioare, de dincolo de vălul de minciuni.

— Prin urmare, ai de gând s-o faci sau nu? întrebă Jahns, direct, cu o disperare evidentă.

— Ai spus-o tu însăși. Holston ridică din umeri. Toată lumea o face. Trebuie să existe un anumit motiv, nu?

Se prefăcea că nu-i pasă, că nu-l interesează *de ce* erau curățate lentilele, dar își petrecuse cea mai mare parte a vieții, și mai ales ultimii trei ani, chinându-se să găsească un răspuns. Întrebarea îl înnebunea. Iar dacă refuzând să-i răspundă lui Jahns îi făcea să sufere pe cei care-i omorâseră soția, asta n-avea de ce să-l supere.

Femeia își frecă palmele de gratii, mișcându-le nerăbdătoare în sus și-n jos.

— Pot să le spun c-o s-o faci? întrebă.

— Sau spune-le că n-o s-o fac. Nu-mi pasă. S-ar părea că, pentru ei, ambele răspunsuri vor avea același înțeles.

Jahns nu răspunse. Holston își ridică privirea spre ea, și atunci dădu din cap.

— Dacă te răzgândești în privința mesei, anunță-l pe ajutorul de șerif Marnes. O să stea la biroul lui toată noaptea, așa cum e tradiția...

Nu era nevoie să-i spună. În ochii lui se adunară lacrimi când își aduse aminte de acea parte a fostelor sale îndatoriri. Trecuseră doisprezece ani de când stătuse el la biroul ăla, înainte de a fi trimisă la curățire Donna Parkins, și numai opt de când o făcuse pentru Jack Brent. Iar cu trei ani în urmă, când venise rândul soției lui, își petrecuse o noapte agățându-se de gratii și zăcând pe podea, pe de-a-ntregul o epavă.

Primarul Jahns se întoarse să plece.

— Șerif, murmură Holston, cât încă nu se îndepărtase destul de mult ca să nu-l mai audă.

— Poftim?

Jahns zăbovi de cealaltă parte a gratiilor, cu sprâncenele cărunte și stufoase atârându-i peste ochi.

— Acum e șeriful Marnes, îi reaminti el. Nu mai e ajutor de șerif.

Femeia bătu cu încheieturile degetelor într-una dintre gratiile de oțel.

— Mănâncă totuși ceva, spuse ea. Și n-o să te insult sugerându-ți să-ncerci să dormi.